

Svampsjukdomar i vårvete

Alf Djurberg, Växtskyddscentralen, Linköping

Angreppen av svamp i vårvete var små under året. Dessutom led grödan av torkan under juli och regnet i augusti förstörde kvalitén i många fält. Bekämpningseffekterna i årets försök har därför också varit små. Proline i kombination med låg dos av Comet har gett störst skördeskillnader mot obehandlat i de flesta försöken, men merskördarna var allt för små för att betala behandlingen.

Fyra försök lades ut i serien i ÖSF-området. Ett av försöken blev kasserat pga torkska-dor. Svampangreppen var mycket svaga i alla försöken. Vid axgång fanns inga angrepp i något av försöken och vid slutgradering i mitten av juli (mjölkmodnad) fanns svaga angrepp av vetets bladfläcksjuka (DTR) på blad 3 i två av försöken. I början av augusti fanns också svaga angrepp av brunrost i några av försöken.

De behandlingar som jämförts i försöken, baseras på en triazol (Tilt Top eller Proline) som kompletteras med en låg dos av en strobilurin (Comet). Ett led med enbart Proline

behandlades vid en senare tidpunkt (blomning) än de andra leden. Avsikten med den behandlingen var både att se vad en senare tidpunkt betyder för effekten mot bladfläcksvampar och för att få viss effekt mot eventuell fusariumsmitta på kärnorna. Effekten av kombinationerna mellan triazol och strobilurin har varit ganska likvärdiga, möjligen med en viss fördel för Proline. Eftersom angreppet var mycket svagt i försöken blev inte heller skördeutbytet speciellt högt. Högst merskörd gav ändå någon av kombinationerna mellan Proline och Comet i samtliga försök. Den sena behandlingen med enbart Proline låg också ungefär på samma nivå som övriga behandlingar, men den senare behandlingen gav en sämre behandlingseffekt framförallt på de lägre bladnivåerna. Tar man också hänsyn till kostnaderna för behandlingarna så har ingen behandling i något av försöken gett positivt netto. Minst dåligt har de billigaste behandlingarna gått dvs blandningen med Tilt Top och Comet respektive blandningen med Proline och Comet i den lägsta doseringen.

Tabell 16. Bekämpning av svampsjukdomar i vårvete. ÖSF-området 2006. L15-3040

Behandling	Dos kg, l/ha	DC	Skörd, kg/ha				Lönsam- het kr/ha	Bladfl.sjuka bl 3, bek eff
			Ulfhäll	Kyrkeby	Segersjö	Medeltal		
Obehandlat			4950	7860	6570	6460		
Tilt Top+Comet	0,5+0,125	47-51	+90	+210	+100	+140	-200	80 %
Proline+Comet	0,6+0,25	47-51	+190	+410	+100	+230	-390	85 %
Proline+Comet	0,4+0,125	47-51	+210	+310	+260	+260	-180	83 %
Proline	0,6	63-65	+40	+260	+210	+170	-340	56 %
LSD			140	ns	ns	140		
Förfrukt			Ärter	H-vete	Potatis			
Sort			Triso	Triso	Triso			
Bladfl.sjuka bl 3 obeh DC 73-81			1 %	0 %	9 %			8,5 %
Län			D	T	T			

Vårvete 1,10 kr/kg, körning 120 kr/ha, Comet 478 kr/l, Tilt Top 230 kr/l, Proline 535 kr/l

Kvalitet

Kvaliteten har inte heller påverkats speciellt mycket av behandlingarna, vilket är det normala när skördeutslagen är små. Bara i ett av försöken skulle kvalitetsskillnader mellan leden ha påverkat spannmålspriset. I detta försök skulle rymdvikten gett 1 öres avdrag i fyra av de fem leden. I övrigt klarade försöken minimikraven för protein och rymdvikt.

Proteinhalterna i försöken låg på mellan 13,2 och 14,7 % och rymdvikterna mellan 764 och 794 g/l. De behandlade leden har i genomsnitt höjt rymdvikten med 2-4 g/l och proteinhalterna med ca 0,1 procentenheter. Vattenhalten var också ca 0,1 procentenheter högre i de behandlade leden än i de obehandlade.